

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoP/20/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313201986
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8313201986.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci maloletého R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., F. XX, zastúpeného opatrovníkom J. práce, sociálnych vecí a rodiny B., za účasti matky M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., F. XX a otca U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. n/Z., X. XXX, o návrhu otca na zmenu priezviska maloletého, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 07.05.2013 č.k. 10 P 57/2013 - 17 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh otca zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že otec a matka sú rodičia mal. R. P., nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Priezvisko maloletého bolo určené - P. s tým, že otec s určením priezviska súhlasil podľa jeho slov preto, aby si matka mohla vybaviť všetky potrebné doklady, ale s výhradou, že bude žiadať o zmenu priezviska maloletého. Otec sa podaným návrhom domáhal, aby súd privolil k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého na V. - P.. Matka maloletého s návrhom nesúhlasila tvrdiac, že pri určení otcovstva došlo aj k dohode rodičov o jeho priezvisku. Z ustanovenia § 26 Zákona o rodine plynie, že k zmene dohody rodičov môže dôjsť v prípade zmeny pomerov na strane či už rodičov alebo maloletého dieťaťa. Nebolo preukázané, že by došlo k zmene pomerov na strane otca, matky alebo maloletého, ktoré by odôvodňovali podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého, resp. žiadne takéto okolnosti zo strany otca preukázané neboli. Podľa súdu prvého stupňa k dohode o priezvisku maloletého došlo na matrike pri určení otcovstva dobrovoľne. Z ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona o mene a priezvisku plynie, že dohodou rodičov možno určiť maloletému priezvisko, ktoré má jeden z rodičov maloletého. Takže v tomto prípade ani nebolo možné dohodou rodičov určiť maloletému priezvisko V. - P., pretože takéto priezvisko nemá ani jeden z rodičov. Neboli tak podľa súdu prvého stupňa preukázané žiadne okolnosti, ktoré by potvrdzovali, že k dohode rodičov o priezvisku maloletého nedošlo slobodne a bez nátlaku a neboli preukázané okolnosti, ktoré by preukazovali zmenu pomerov na strane rodičov alebo maloletého, ktorá by odôvodňovala zmenu priezviska. Preto súd prvého stupňa návrh zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, aby jeho návrhu na zmenu priezviska maloletého bolo vyhovené. Otec v odvolaní uvádza, že jediným rozhodujúcim dôkazom v predmetnej veci je priznanie otcovstva na Matričnom úrade v Humennom. Tým, že priznal otcovstvo, nesúhlasil zároveň s priezviskom maloletého syna. Nebola uzatvorená písomná dohoda medzi ním a matkou o priezvisku maloletého. Domnieva sa, že súd rozhodol jedine na základe tvrdenia matky dieťaťa, pričom nevzal do úvahy jeho argumenty. Matka na pojednávaní iba prečítala písomný text, ktorý jej niekto vopred napísal, takže ona ani nepredniesla prejav svojej vlastnej vôle, ale prečítala vôľu niekoho iného, a to pisateľa textu. Tým podľa jeho názoru došlo k porušeniu zásady ústneho prejednávania veci. Tvrdenie matky maloletého o tom, že sa voči nej správa arogantne sú nepravdivé a zavádzajúce. Práve naopak, voči jeho osobe sa matka dieťaťa správa urážlivo a znevažuje jeho osobnosť. Čo sa týka styku s maloletým synom, k tomu došlo až po tom, ako bol nútený podať návrh na súd na vydanie predbežného opatrenia o úprave styku a v prípade nepodania návrhu by boli jeho rodičovské práva ďalej porušované. Súd prvého stupňa rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a dospel k nesprávnemu rozhodnutiu. Na pojednávaní nebol vypočutý pracovník Matričného úradu Humenné, ktorý vykonal zápis do matriky a taktiež nebola predložená písomná dohoda o priezvisku maloletého dieťaťa, ktorá ani predložená byť nemohla, keďže neexistuje. V zmysle týchto dôvodov navrhol otec podanému odvolaniu vyhovieť.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého, ktorá navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Zotrvala na svojich doterajších ústnych a písomných vyjadreniach, s rozhodnutím súdu prvého stupňa súhlasí a zdôrazňuje, že otec maloletého súhlasil pred matričným úradom s priezviskom maloletého a nikto ho do súhlasu nenútil. Tento prejav urobil slobodne, vážne, zrozumiteľne, bez akéhokoľvek nátlaku z jej strany alebo zo strany niekoho iného. Priezvisko maloletého tak bolo určené v zmysle zákona na základe presne určených podmienok.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie dôvodné nie je. Súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a následne o veci aj správne rozhodol.

Podľa § 40 ods. 1,2 Zákona o rodine, deti majú spoločné priezvisko rodičov, alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4.

Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa ods. 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do 3 dní od narodenia maloletého dieťaťa.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov o mene a priezvisku, každý musí mať priezvisko.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov alebo ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne ak rodičia nie sú zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

Podľa § 6 ods. 3 citovaného zákona, zmenu priezviska možno povoliť len na základe spoločnej žiadosti oboch manželov ak ide o zmenu priezviska:

a/ manželov, ktorí majú spoločné priezvisko na iné spoločné priezvisko; zmena priezviska sa vzťahuje aj na priezvisko spoločných maloletých detí, aj keď neboli zahrnuté do žiadosti,

b/ jedného z manželov, ktorí nemajú spoločné priezvisko na priezvisko jeho manžela, pričom spoločné priezvisko nadobúdajú aj ich spoločné deti, aj keď neboli zahrnuté do žiadosti,

c/ jedného z manželov, ktorí majú spoločné priezvisko, na priezvisko, ktoré používal pred prijatím spoločného priezviska,

d/ jedného z manželov, ktorý prijal spoločné priezvisko a ako druhé v poradí žiada prijať priezvisko, ktoré používal pred uzavretím manželstva,

e/ jedného z manželov, ktorí si pri uzavretí manželstva ponechali svoje doterajšie priezviská a ktorý žiada k svojmu doterajšiemu priezvisku prijať priezvisko spoločných detí, na ktorom sa dohodli pri uzavretí manželstva; priezvisko spoločných detí je ako prvé v poradí,

f/ jedného z manželov, ktorý prijal pri uzavretí manželstva súhlasným vyhlásením spoločné priezvisko a ako druhé v poradí si ponechal svoje doterajšie priezvisko na priezvisko spoločné alebo

g/ jedného z manželov, ktorý prijal pri uzavretí manželstva súhlasným vyhlásením spoločné priezvisko a ako druhé v poradí si ponechal svoje doterajšie priezvisko, má priezvisko doterajšie.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, matka a otec sú rodičmi maloletého R. P., ktorý sa narodil dňa XX.XX.XXXX, rodičia maloletého nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Po narodení maloletého bolo otcovstvo určené súhlasným vyhlásením oboch rodičov pred Matričným úradom mesta Humenné a zároveň sa rodičia dohodli na priezvisku maloletého. Táto skutočnosť vyplýva z obsahu rodného listu maloletého vydaného Matričným úradom mesta Humenné dňa 15.01.2013 (č.l. 2). Je potrebné zdôrazniť, že otec v tomto konaní nepreukázal, že by k dohode o priezvisku maloletého medzi rodičmi nedošlo, resp. že by takúto dohodu uzatvoril neslobodne a pod nátlakom.

Ako správne zdôraznil aj súd prvého stupňa, návrhu otca na udelenie súhlasu súdu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého na priezvisko V. - P. nebolo možné vyhovieť s ohľadom na znenie citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona o mene a priezvisku, keďže za situácie, ak rodičia nie sú zosobášení a majú rôzne priezviská, môže byť dohodou určené iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že zmena priezviska maloletého dieťaťa znamená značný zásah nielen do práv rodičov, ale aj do práv dieťaťa, a preto pokiaľ sa rodičia o zmene priezviska dieťaťa nedohodnú, môže súd udeliť jednému z nich povolenie k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletého len vtedy, ak existujú pre takéto opatrenie závažné dôvody. Práve existencia spomínaných závažných dôvodov, ktoré sú predpokladom pre vyhovieť otcom podaného návrhu smerujúceho k zmene priezviska maloletého z priezviska matky na priezvisko otca, nebola v konaní dostatočne preukázaná a zistená. Pokiaľ preto súd prvého stupňa so zreteľom na uvádzané skutočnosti návrh otca ako nedôvodný zamietol, postupoval správnym spôsobom.

Odvolací súd v zmysle uvedených záverov napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods.

1 písm. a/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Takýmto druhom konania je aj konanie vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa (§ 81 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.